

Troonrede uit te spreken in het HMC op 17 september
2019 om 09:30 uur

Het Wilhelmus klinkt

(Sjoerd)

Lotgenoten!

De derde dinsdag in september is de dag waarop traditiegetrouw de Koning de Troonrede uitspreekt. Over een paar uur en op een steenworp afstand horen we een verhaal dat het midden houdt tussen feit en fabel, tussen realiteit en fantasie en waar de wens de vader van de gedachte is.

Wij, Koning Sjoerd Janzen (kinderverpleegkundige) en Koningin Anique Landzaad (verpleegkundige op de oncologie) hebben de eer om jullie het échte verhaal te vertellen in de Eerste Troonrede voor de Nederlandse Ziekenhuizen!

“Er was eens...” (kleine pauze)

Het is dé openingszin waarmee de mooiste verhalen en sprookjes beginnen. Ook onze Troonrede begint zo.

Er was eens... een gezonde gezondheidszorg. Dat was eigenlijk nog niet eens zo gek lang geleden. Mensen werden snel en goed geholpen, wachtlijsten bestonden nauwelijks. Er was geen eigen risico en zorgkosten rezen nog niet de pan uit. Kleine ziekenhuizen deden grootse dingen en de menselijke maat bestond nog. Stress en werkdruk waren onbekenden. De werksfeer was er gemoedelijk en

het was zelfs mogelijk dat ziekenhuispersoneel er een sociaal leven op nahield naast hun baan! Er werd al dan niet in-service opgeleid en personeelstekorten bestonden niet.

Had je een pijntje hier of daar, dan meldde je je bij je huisarts en die stuurde je door naar het ziekenhuis voor verdere behandeling. Vaak was je zelfs al de volgende maand aan de beurt! Ellenlange wachtlijsten? Bestonden niet. Hoog oplopende werkdruk? Kwam niet voor. Checklists en afvinklijstjes moesten nog uitgevonden worden en controleren-om-het-controleren? – een onbekend fenomeen. Patiënten kregen deskundige zorg die ze nodig hadden en na een operatie of behandeling kon je in een rustig tempo aansterken tussen de klamme lappen van het ziekenhuisbed. Alleen op deze manier was het mooie, maar o zo zware en verantwoordelijke werk in het ziekenhuis vol te houden tot je 65e of als je er 40 dienstjaren op had zitten. Good old times... (zucht)

(Anique)

Maar de dingen “moesten” anders. De particuliere verzekering en het ziekenfonds moeten plaats maken voor één basisverzekering. Marktwerking moet er komen en snel een beetje! Zorgverzekeraars beslissen wat er nog wel en wat er niet meer vergoed wordt en beginnen de dienst uit te maken in het ziekenhuis. Mensen achter een bureau worden ineens dokters! Het eigen risico komt erbij en gaat ieder jaar met tientjes omhoog. Medicijnen worden alsmaar duurder en tegelijkertijd moet er bezuinigd worden, omdat de zorgkosten onbeheersbaar zijn.

Nederlanders worden ouder en ouder en hebben dus ook steeds meer en langer zorg nodig. Zorg, die iedere dag met liefde en overgave geleverd wordt door zo'n 200.000 enthousiaste medewerkers. Twee weken uitbollen na een liesbreukoperatie is er

niet meer bij. Een galblaasoperatie gaat in dagbehandeling. De ligduur wordt zo kort mogelijk gehouden, want tijd is geld. Was er vroeger tijd om een praatje te maken of zelfs haren te wassen, nu moeten verpleegkundigen genoeg nemen met een snelle pillenronde en wat controles. En administratie, heel veel administratie. Even met zo'n wegwerp waslap toet en billen een beurt geven en dat was het weer. Snel lopen op een bel, hé een opnamegesprek tussendoor, en ja hoor, de holding belt dat mevrouw X gebracht en meneer Y gehaald mag worden. O ja, de protocollen moeten nog bijgewerkt worden en die leerling-verpleegkundigen wachten al een paar dagen op een stukje feedback. Wat? Is het al half 12? De koffiepauze was al een uur geleden en is compleet aan iedereen voorbij gegaan. Dan maar een nieuwe poging bij de lunch...

Maar er zijn zieken op de afdeling, waardoor er werk is blijven liggen. We eten die tweede boterham wel in de theepauze om half drie. Een collega belt van huis de afdeling dat hij ziek is geworden en geen avonddienst kan draaien. Maakt niet uit, anderen lopen wel wat harder en de dagdienst wil vast wel een uurtje langer blijven. Voor morgen veranderen we het dienstrooster toch gewoon even, zodat er op elke plek een poppetje staat. Een privéleven naast je werk is maar lastig en je werkt in nu eenmaal in het ziekenhuis of niet! Drie of vier weekends achter elkaar diensten draaien zijn echt geen uitzondering en voor een dagje vrij moet je vechten. Welkom in de gezondheidszorg anno nu. Het is de dagelijkse realiteit voor honderdduizenden werkers in de gezondheidszorg, het échte verhaal. Niet het sprookje waar de NVZ iedereen in wil laten geloven!

(Sjoerd)

Lotgenoten!

Is dit de gezondheidszorg die we met z'n allen willen? Hebben we hier zo hard aan gebouwd dat we dit in een paar jaar weer laten slopen? Hebben we hiervoor het mooiste beroep gekozen?

Om dit verhaal van personeelstekorten en gigantische werkdruk en werkstress kan na vandaag niemand nog heen. Mensen zijn het zat en keren de zorg massaal de rug toe. Anderen worden ZZP-er en verhuren zich voor het dubbele uurloon aan dezelfde werkgever terug. Mensen zijn opgebrand en voelen zich niet meer gehoord en gewaardeerd. Werk en privé raken steeds verder uit balans en een sociaal leven naast het zware, verantwoordelijke werk lijkt haast onmogelijk. Kennis en vaardigheden vloeien verder weg en gaan verloren. En naast dat het werk heel veel verantwoordelijkheid van iedereen in het ziekenhuis vraagt, blijft de beloning van dat werk, achter. Voor ons loon mag je dag en nacht klaarstaan om kwalitatief hoogstaande zorg te leveren, weekends op te offeren, bij te komen van loodzware diensten in de eigen vrije tijd en hoeft er niet op te rekenen om feestdagen met familie en vrienden te vieren. Er wordt er door de ziekenhuizen niks gedaan om dit veranderen en de maat is vol...

(Anique)

Wat is de oplossing? Hoe gaan we de werkdruk verlagen? Hoe wordt het werk in de gezondheidszorg weer aantrekkelijk, zodat collega's niet vertrekken, maar blijven? En hoe trekken we nieuwe mensen aan en blijft de gespecialiseerde kennis voor het prachtige vak behouden?

De trieste realiteit mag van dit sprookje, van dit mooie verhaal, geen nachtmerrie maken. Zorg zal áltijd nodig zijn en de komende jaren zijn er alleen maar méér mensen nodig die in de ziekenhuizen dat verantwoordelijke werk willen verrichten. En daarvoor een ook

passend salaris willen krijgen, dat recht doet aan de verantwoordelijkheid en de zwaarte die het vak meebrengt.

(Sjoerd)

Daarom stellen wij voor, **Koning Sjoerd** (*zegt Sjoerd*) en **Koningin Anique** (*zegt Anique*), dat er zo snel mogelijk een nieuwe CAO komt voor iedereen die in de ziekenhuiszorg werkt. Allereerst zal **al** het personeel dat daar onder valt een beter loon gaan verdienen, omdat het daar recht op heeft. Van beveiliging tot verpleegkundigen. Zij verdienen het!! Hoewel de NVZ telkens roept dat daar geen geld voor is, is het van het grootste belang dat ze financieel over de brug komen, zodat niet nog meer mensen het spuugzat worden en de zorg definitief vaarwel zeggen.

(Anique)

De werkdruk moet omlaag en er moet een betere balans komen tussen werk en privé. Collega's moeten voor de zorg behouden worden en er moeten nieuwe mensen bij. Met een hoger salaris gaat dat lukken. Dat hogere loon is een middel, geen doel op zich, en slaat twee vliegen in één klap. Meer mensen zullen weer in de gezondheidszorg willen werken en degenen die nog niet de zorg uit zijn, voelen zich gewaardeerd voor de verantwoordelijkheid die ze elke dag voelen om hun werk zo goed mogelijk te doen.

(Sjoerd)

Als laatste stellen wij voor, dat er zo snel mogelijk allerlei andere maatregelen genomen worden, om de idiote werkdruk die nu door 200.000 mannen en vrouwen personeel en alle anderen ervaren

wordt, te verlichten. Diensten mogen niet korter dan 72 uur van tevoren

gewijzigd worden, het leerlingensalaris moet worden afgeschaft en rusttijden moeten verder worden verruimd.

Die nieuwe CAO met méér salaris en minder werkdruk moet er zo snel mogelijk komen. Dat moet gewoon!! De bereidheid om actie te voeren, wordt met de dag groter. Vanaf oktober gaan 17 ziekenhuizen door het hele land een zondagsdienst draaien. Mensen p(r)ikken dit niet langer en willen dat die goede CAO er ook voor hen komt. Koning Sjoerd en Koningin Anique geven ze daarin groot gelijk en roepen de NVZ op om naar hun noodkreet te luisteren en vooral eraan tegemoet te komen.

Een Goede CAO = Goede Zorg én 5% erbij – voor al die 200.000 toegewijde medewerkers die met hun hart voor dit mooie beroep hebben gekozen!

Alleen als we dit doen, deze CAO voor elkaar krijgen, kan het sprookje eindigen met: “En zij zorgden nog lang en gelukkig...”

Wij danken jullie voor jullie aandacht en wensen iedereen heel veel actiebereidheid toe voor de komende tijd!

Het Wilhelmus klinkt opnieuw